

KÚRIA

Bfv.I.446/2013/8.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. év szeptember hó 10. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az orgazdaság büntettének kísérlete miatt fiatalkorú terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség által a terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Mezőtúri Városi Bíróság 3.Fk.59/2012/7. számú ítéletét megváltoztatja, és fiatalkorú terheltet az ellene orgazdaság büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 326. § (1) bekezdés II. fordulat és (3) bekezdés c) pont III. fordulat] miatt emelt vád alól felmenti.

A terhelttel szemben a tulajdon elleni szabálysértés kísérlete [Szabs. tv. 177. § (1) bekezdés a) és c) pontjának II. fordulata] miatti szabálysértési eljárást megszünteti.

Elrendeli a terhelt által bűnügyi költség címén befizetett összegnek a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkorai törvényes kamatával együtt a terhelt részére történő visszatérítését.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 3000 (háromezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Mezőtúri Városi Bíróság a 2012. július 12-én kihirdetett jogorvoslat híján jogerőre emelkedett 3.Fk.59/2012/7. számú ítéletével fk. terheltet bűnösnek mondta ki orgazdaság büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény 326. § (1) bekezdés II. fordulat, (3) bekezdés c) pont III. fordulat]. Ezért öt százhusz óra közérdekű munkára ítélte, amit fizikai munkakörben kell

letölteni. Kötelezte a terheltet a felmerült 3000.- forint bünygyi költség megfizetésére.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen fiatalkorú terhelt javára a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Főügyészség 8.B.344/2013/1. számon nyújtott be a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt. Álláspontja szerint a Mezőtúri Városi Bíróság által a terheltnek felrótt cselekmény az elkövetés idején hatályos Btk. 326. §-a szerint bűncselekmény volt, azonban az elbíráláskor hatályos törvény szerint az már csupán szabálysértésnek minősült. Ezért az eljáró bíróság Btk. 2. §-ának megsértésével állapította meg a terhelt büntetőjogi felelősséget okozdaság büntettének kísérletében, és szabott ki büntetést a terhelttel szemben. A Be. 427. § (1) bekezdés a) pontja alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott ítéletet változtassa meg, a terheltet az okozdaság büntettének kísérlete vádja alól bűncselekmény hiányában mentse fel és a terhelttel szemben tulajdon elleni szabálysértés miatt szabjon ki közérdekű munka büntetést.

A Legfőbb Ügyészség Fk.BF.734/2013/1. számú írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben eltérő tartalommal, és eltérő indítvánnyal tartotta fent. Álláspontja szerint a jogerős ítéleti tényállás alapján az okozdasághoz kapcsolódó és a büntető törvényben felsorolt alapcselekmények valamelyikére utaló pozitív ténymegállapítás hiányában a fiatalkorú terhelt tulajdon elleni szabálysértés (orgazdaság) miatti szabálysértési felelősségére megalapozott következtetés nem vonható.

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria a városi bíróság ítéletét változtassa meg és maga hozzon a törvénynek megfelelő határozatot. A fiatalkorú terheltet bűncselekmény hiányában az ellene emelt vád alól mentse fel. Ugyanakkor a tulajdon elleni szabálysértés miatti eljárást a 2012. évi II. törvény 83. § (1) bekezdés b) pontjának ba) pontja alapján - mert az eljárás adatai alapján nem állapítható meg szabálysértés elkövetése - szüntesse meg.

A Kúria nyilvános ülésén a Legfőbb Ügyészség képviselője az írásbeli indítvánnyal egyezően szólalt fel.

A védő felszólalásában a módosított indítvánnyal egyetértett.

A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatokat a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - esetleges eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta.

Ilyen, a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I. b) és c) pontjában,

valamint II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértést nem észlelt.

A Kúria a Legfőbb Ügyészség indítványát alaposnak találta.

A Be. 416. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen többek között felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére, illetve a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A Be. 259. § szerint rövidített indokolást tartalmazó ítélet tényállása szerint fiataalkorú terhelt 2011. december 21-én egy ismeretlen személytől átvett egy takarmányos zsákot, amelyben 2 db, 4 méter hosszú összehajtott vörösréz esőcsatorna volt a hozzá tartozó idomokkal, 32.000.- forint értékben. A terhelt tudta, hogy a zsákban lévő tárgyak bűncselekményből származnak, az értékesítésért 2000.- forintot kapott volna, azonban az általa felkeresett, korábban színesfém kereskedőként dolgozó személy az átvételt megtagadta.

Az egyes fémek begyűjtésével és értékesítésével összefüggő visszaélések visszaszorításáról szóló 2009. évi LXI. törvény 2. § a) pontja és mellékletének 15. pontja alapján a réz fémkereskedelmi engedélyköteles anyag.

Az 1978. évi IV. törvény 2011. december 21-én, a cselekmény elkövetésekor hatályos 326. § (1) bekezdése szerint aki lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezelésből, rablásból, kifosztásból, zsarolásból, jogtalan elsajátításból vagy gazdaságból származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt vagy elidegenítésében közreműködik, gazdaságot követ el.

A 2010. január 1. napjától hatályos (3) bekezdés c) pontja szerint a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az gazdaságot kisebb értékű nemesfémre, nemesfém ötvözetére vagy fémkereskedelmi engedélyköteles anyagra követik el.

Az 1979. évi 5. tvr. a Btk.-ról szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról az egyes bűncselekmények szabálysértési alakjait meghatározó, 2012. április 15. napjától hatályos 28. § (1) bekezdés e) pontja szerint nem bűncselekmény, hanem szabálysértés, ha az gazdaságot ötvenezer forintot meg nem haladó értékre követik el.

A Btk. 2. §-a értelmében a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni; egyébként az új törvénynek visszaható hatálya nincs.

A Kúria mindezekre figyelemmel megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező bűncselekmény - az értékhatárok megváltozása miatt - az elbíráláskor tulajdon elleni szabálysértés kísérletének minősülhetne.

A városi bíróság azonban a jogerős ítéletében a fiatalkorú terhelt cselekményének orgazdaság kísérleteként történt értékelésekor az ahhoz kapcsolódó alapcselekményt - annak bűncselekményi jellegén kívül, ellentétben a váddal, mely szerint a terhelt tudta, hogy az általa értékesítésre átvett tárgyak lopásból származnak - a törvényi tényállásban foglaltak szerint nem jelölte meg. A vagyon elleni bűncselekmények alapcselekményként való megállapításának hiányában a tulajdon elleni szabálysértés kísérlete sem tényállásszerű.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a Be. 427. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján fk. terhelt tekintetében a Mezőtúri Városi Bíróság 3.Fk.59/2012/7. számú ítéletét megváltoztatta: a fk. terheltet az orgazdaság büntettének kísérlete [Btk. 326. §. (1) bekezdés II. fordulat és (3) bekezdés c) pont III. fordulat] miatt emelt vád alól a Be. 337. §-ának (1) bekezdése alapján, a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontjának I. fordulatában meghatározott okból - bűncselekmény hiányában - felmentette, és a tulajdon elleni szabálysértés miatti szabálysértési eljárást a Szabs. tv. 83. § (1) bekezdés b) pontjának ba) pontja alapján - mert az eljárás adatai alapján nem állapítható meg szabálysértés kísérletének elkövetése - megszüntette.

A felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő díjaként felmerült bűnügyi költséget a Be. 429. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

A Be. 3. §-ának (4) bekezdése a Kúria határozata elleni fellebbezés lehetőségét kizárja, felülvizsgálatnak a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja alapján nincs helye. Az ismételt felülvizsgálati indítvány benyújtásával kapcsolatos tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria ez esetben a Be. 421. § (3) bekezdése értelmében az indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát mellőzheti.

Budapest, 2013. szeptember 10.

Dr. Csere Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s. k. előadó bíró, Dr. Soós László s. k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő
MTné